

Народна банка на Република Македонија

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

октомври, 2012 година

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

октомври, 2012 година

Од третото тримесечје на 2009 година, НБРМ ги прикажува резултатите од Анкетата за кредитната активност и според групи банки. Банките коишто учествуваат во Анкетата се поделени на три групи, големи (три банки), средни (седум банки) и мали (пет банки). Имено, за аналитички цели, Народната банка врши групирање на банките во три групи, според големината на нивната актива. Границите меѓу одделните групи банки се коригираат за просечната годишна стапка на раст на вкупната актива на банкарскиот систем за претходните четири квартали.¹ Коригирањето на границите се врши еднаш годишно (на крајот на годината).²

Резултати од Анкетата за кредитната активност на големите банки за третото тримесечје на 2012 година³

Резултатите од Анкетата за кредитната активност во третото тримесечје на 2012 година за групата големи банки укажуваат на непроменети **кредитни услови** за одобрување кредити на претпријатијата, како и кредити на населението. Овие оцени делумно соодветствуваат со очекувањата на големите банки дадени во рамки на претходната анкета, во која кај кредитните услови на претпријатијата одговорите на банките беа поделени помеѓу делумно заострени и непроменети, додека пак очекувањата за условите за кредитирање на населението се на исто ниво со остварувањата во третиот квартал. Од аспект на **побарувачката**, кај корпоративниот сектор, како и во претходниот период, е забележано зголемување на нето-побарувачката на кредити од страна на претпријатијата. Кај населението е забележано опаѓање на интензитетот на зголемување на нето-побарувачка за кредити. Имено, кај станбените кредити не е забележана промена во побарувачката во третиот квартал, при што ниту една банка не одговорила дека има зголемена кредитна побарувачка, за разлика од претходниот период кога речиси половина од банките се определија во оваа насока. Кај потрошувачките кредити, пак, е забележано зголемување на нето-побарувачката, но со по slab интензитет во споредба со претходната анкета. Во однос на **очекувањата** за промена на кредитните услови во наредните три месеци, големите банки укажуваат на нето-заострување на условите на кредитирање на претпријатијата и тоа во согласност со оцените дадени во претходната анкета. Кај населението, се очекува натамошно нето-олеснување на условите за одобрување на станбените кредити, при непроменети кредитни услови кај потрошувачките кредити. Во однос на побарувачката, големите банки очекуваат зголемување на нето-побарувачката за кредити од страна на претпријатијата, но со по slab интензитет од очекувањата во претходната анкета.

¹ Коригирањето на границите се врши доколку просечниот раст на активата надминува 5%.

² Прегледот на банки по групи е расположлив на интернет-страницата на НБРМ во рамки на делот Податоци и показатели за банкарскиот систем на Република Македонија на следната врска: <http://nbrm.mk/?ItemID=B72D99AC6F95284EB030D0E10BD53369>

³ Одговорите се пондериирани во согласност со учеството на банките на одделните пазарни сегменти во определен квартал (кредитирање на претпријатијата и кредитирање на населението), согласно со расположливите податоци во текот на обработката на одговорите.

Кај населението, големите банки очекуваат непроменета побарувачка за станбени кредити, при зголемување на нето-побарувачката за потрошувачки кредити.

Резултати од индивидуалните прашања од Анкетата за кредитната активност на банките за третото тримесечје на 2012 година **за групата големи банки**

I. Кредити на претпријатијата

- Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно			Кредити на малите и средните претпријатија			Кредити на големите претпријатија			Краткорочни кредити			Долгорочни кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв. 1 2012	Кв. 2	Кв.3
Значително се заострени															
Делумно се заострени	43.3	54.9		53.5	54.9		53.5	54.9		43.3	44.4		53.5	54.9	
Во основа останаа непроменети	46.6	45.0	100	46.6	45.0	100	46.6	45.0	100	56.8	55.5	100	46.6	45.0	100
Делумно се олеснети															
Значително се олеснети															
Непримениливо	10.2														
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	43.3	54.9	0.0	53.5	54.9	0.0	53.5	54.9	0.0	43.3	44.4	0.0	53.5	54.9	0.0
Број на банки коншто одговориле	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3

Нето-процентот претставува разлика погеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

- Како влијаеа долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“)? Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
- + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- НП = непримениливо

							Нето-процент		
	--	-	o	+	++	НП	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба			74.5						
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка			100				0.0	0.0	0.0
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)			100				0.0	0.0	0.0
-Ликвидносната позиција на Вашата банка			100				0.0	0.0	0.0
Б) Притисок од конкуренција			24.4						
-Конкуренција од другите банки			100				-10.2	0.0	0.0
-Конкуренција од небанкарскиот сектор			100				0.0	0.0	0.0
-Конкуренција од пазарното финансирање			100				0.0	0.0	0.0
В) Согледување за ризикот	50.1	24.4							
-Очекувања за вкупната економска активност	75.6	24.4					53.5	54.9	75.6
- Очекувања за перспективата на гранката на која припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирмии	75.6	24.4					53.5	54.9	75.6
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	50.1	49.9					43.3	54.9	50.1
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги									

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „+“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+= многу важни

++ = исклучително важни

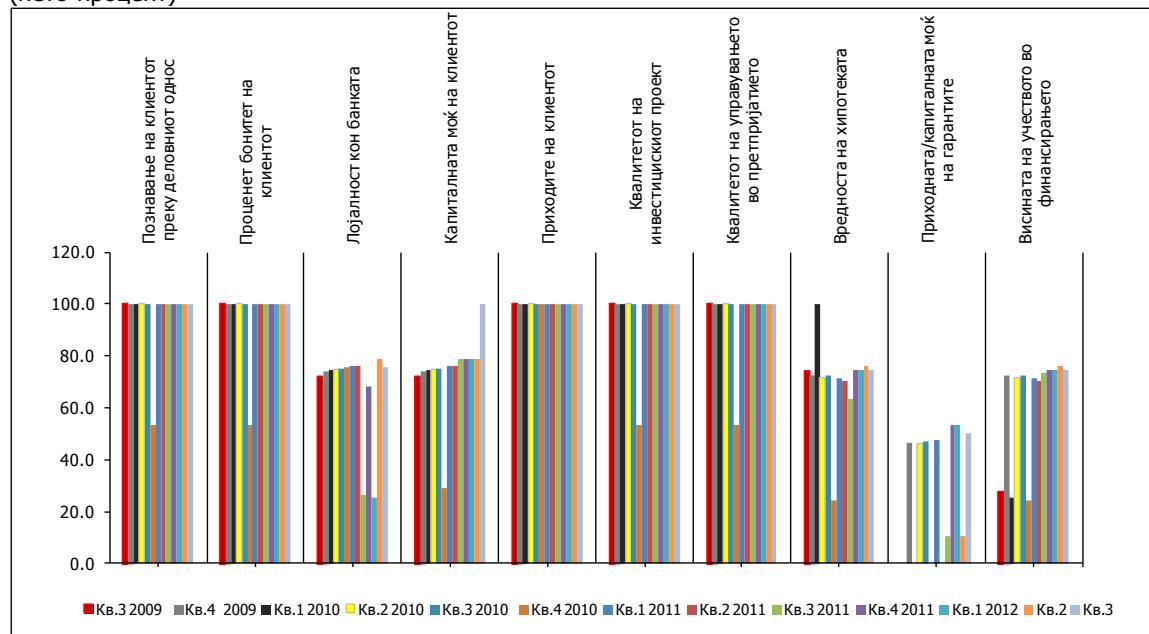
НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Познавање на клиентот преку деловниот однос					100		100	100	100
Процентен бонитет на клиентот			24.4	75.6	74.5		100	100	100
Лојалност кон банката				49.9	50.1		25.3	78.8	75.6
Капиталната моќ на клиентот				25.5	74.5		78.8	78.8	100
Приходите на клиентот				49.9	50.1		100	100	100
Квалитетот на инвестицискиот проект				25.5	74.5		100	100	100
Квалитетот на управувањето во претпријатието				49.9	50.1		100	100	100
Вредноста на хипотеката		25.5		74.5			74.8	76.0	74.5
Приходната / капиталната моќ на гарантите			49.9	50.1			53.5	10.5	50.1
Висината на учеството во финансирањето			25.5	74.5			74.8	76.0	74.5
Останати фактори, Ве молиме наведете ги									

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 1

Важност на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата
(нето-процент)

4. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

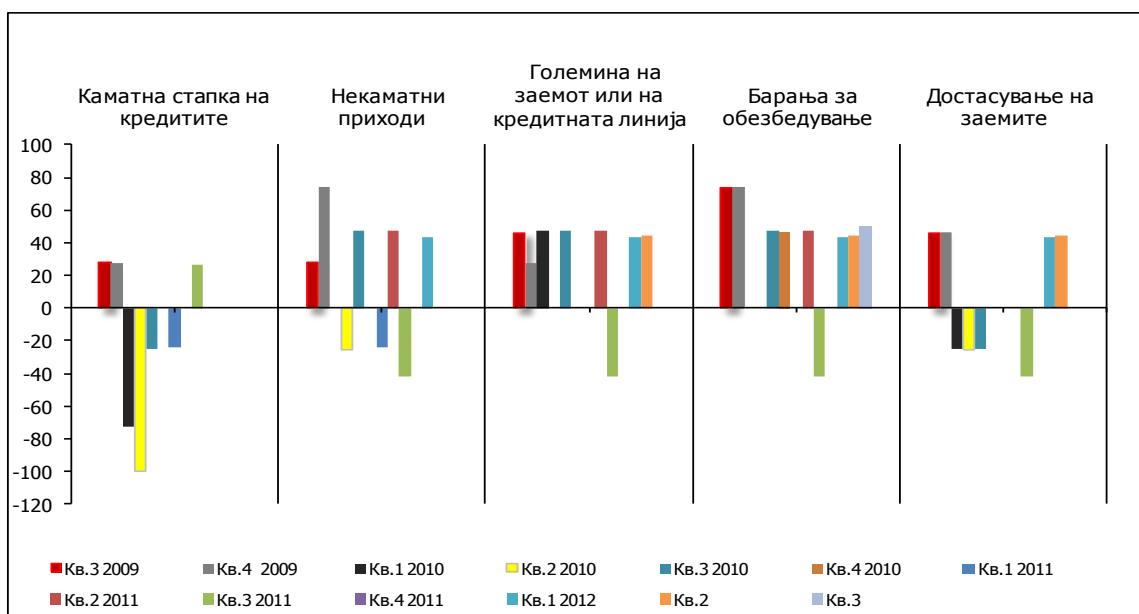
- = значително се заострени
- = делумно се заострени
- 0 = во основа останаа непроменети
- + = делумно се олеснети
- ++ = значително се олеснети
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
A) Каматна стапка на кредитите			100				0.0	0.0	0.0
Б) Останати услови и рокови			74.5						
-Некаматни приходи			100				43.3	0.0	0.0
-Големина на заемот или на кредитната линија			100				43.3	44.4	0.0
-Барања за обезбедување		50.1	49.9				43.3	44.4	50.1
-Достасување на заемите			100				43.3	44.4	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			100						

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 2

Промена на условите за кредитирање на банките, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата (нето-процент)

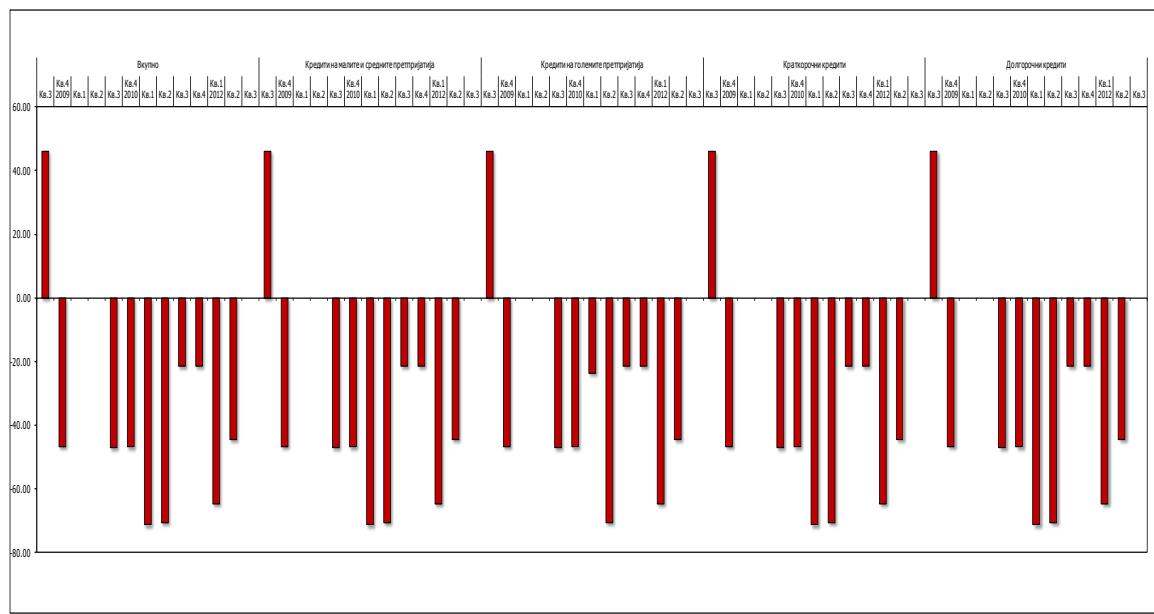
5. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно			Кредити на малите и средните претпријатија			Кредити на големите претпријатија			Краткорочни кредити			Долгорочни кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително влијаја															
Делумно влијаја	25.3	23.9	25.5	25.3	23.9	25.5	25.3	23.9	25.5	25.3	23.9	25.5	25.3	23.9	25.5
Незначително влијаја	10.2	31.6	74.5	10.2	31.6	74.5	10.2	31.6	74.5	10.2	31.6	74.5	10.2	31.6	74.5
Не влијаја	64.6	44.4		64.6	44.4		64.6	44.4		64.6	44.4		64.6	44.4	
Непримениливо															
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-64.6	-44.4	0.0	-64.6	-44.4	0.0	-64.6	-44.4	0.0	-64.6	-44.4	0.0	-64.6	-44.4	0.0
Број на банки коишто одговориле	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаја“ и „не влијаја“.

Графикон 3

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно			Кредити на малите и средните претпријатија			Кредити на големите претпријатија			Краткорочни кредити			Долгорочни кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително е намалена															
Делумно е намалена															
Во основа остана непроменета	56.8	55.5	49.9	56.8	55.5	49.9	56.8	55.5	49.9	56.8	55.5	49.9	56.8	55.5	49.9
Делумно е зголемена			50.1			50.1			50.1			50.1			50.1
Значително е зголемена	43.3	44.4		43.3	44.4		43.3	44.4		43.3	44.4		43.3	44.4	
Непримениливо															
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	43.3	44.4	50.1	43.3	44.4	50.1	43.3	44.4	50.1	43.3	44.4	50.1	43.3	44.4	50.1
Број на банки коишто одговориле	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

7. Како влијаеаја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето б во колоната „вкупно“)?
Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
А) Потреби од финансирање									
- Инвестиции во основни средства			24.4	50.1					
-Инвестиции во залихи и обртен капитал			49.9	50.1			43.3	44.4	50.1
-Преструктуирање на долгот			24.4	75.6			79	79	76
Б) Употреба на алтернативно финансирање									
-Интерно финансирање			74.5				0.0	0.0	0.0
-Заеми од останати банки			100				43.3	44.4	0.0
-Издавање сопствени хартии од вредност			74.5			25.5	0.0	0.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги									

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно			Кредити на малите и средните претпријатија			Кредити на големите претпријатија			Краткорочни кредити			Долгорочни кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се заострат															
Делумно ќе се заострат	10.2	54.9	50.1	10.2	54.9	50.1	10.2	54.9	50.1	10.2	54.9	50.1	10.2	54.9	50.1
Во основа ќе останат непроменети	89.9	45.0	49.9	89.9	45.0	49.9	89.9	45.0	49.9	89.9	45.0	49.9	89.9	45.0	49.9
Делумно ќе се олеснат															
Значително ќе се олеснат															
Непримениво															
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	10.2	54.9	50.1	10.2	54.9	50.1	10.2	54.9	50.1	10.2	54.9	50.1	10.2	54.9	50.1
Број на банки коишто одговориле	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно			Кредити на малите и средните претпријатија			Кредити на големите претпријатија			Краткорочни кредити			Долгорочни кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се намали															
Делумно ќе се намали															
Во основа ќе остане непроменета	53.5	10.5	25.5	53.5	10.5	25.5	53.5	10.5	25.5	53.5	10.5	25.5	53.5	10.5	25.5
Делумно ќе се зголеми	46.6	89.4	74.5	46.6	89.4	74.5	46.6	89.4	74.5	46.6	89.4	74.5	46.6	89.4	74.5
Значително ќе се зголеми															
Непримениво															
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	46.6	89.4	74.5	46.6	89.4	74.5	46.6	89.4	74.5	46.6	89.4	74.5	46.6	89.4	74.5
Број на банки коишто одговориле	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

II. Кредити на населението

10. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на населението во изминатите три месеци?

	Вкупно			Станбени кредити			Потрошувачки кредити			Останати кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително се заострени												
Делумно се заострени												
Во основа останаа непроменети	69.7	50.4	100	63.1	57.0	100	71.5	48.5	100	71.5	48.5	100
Делумно се олеснети	30.3	49.6		36.9	43.0		28.5	51.5		28.5	51.5	
Значително се олеснети												
Непримениливо												
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-30.3	-49.6	0.0	-36.9	-43.0	0.0	-28.5	-51.5	0.0	-28.5	-51.5	0.0
Број на банки коишто одговориле	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3

Нето-процентот преставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Како влијаеаја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
- + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба			100				0.0	-13.8	0.0
Б) Притисок од конкуренција			68.3				0.0	-13.8	0.0
-Конкуренција од други банки			100				0.0	-13.8	0.0
В) Согледувања за ризикот	15.2	53.1					0.0	0.0	15.2
-Очекувања за вкупната економска активност	15.2	84.7					5.6	0.0	15.2
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	46.8	53.1					28.5	43.0	46.8
-Кредитна способност на потрошувачите	15.2	84.7					14.0	0.0	15.2
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								0.0	0.0

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „–“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „+“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „++“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „–++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори, при процена на кредитната способност на населението.

-- = ПОТПОЛНО НЕВАЖНИ

- = ДЕЛУМНО ВАЖНИ

0 = ВАЖНИ

+ = МНОГУ ВАЖНИ

++ = ИСКЛУЧИТЕЛНО ВАЖНИ

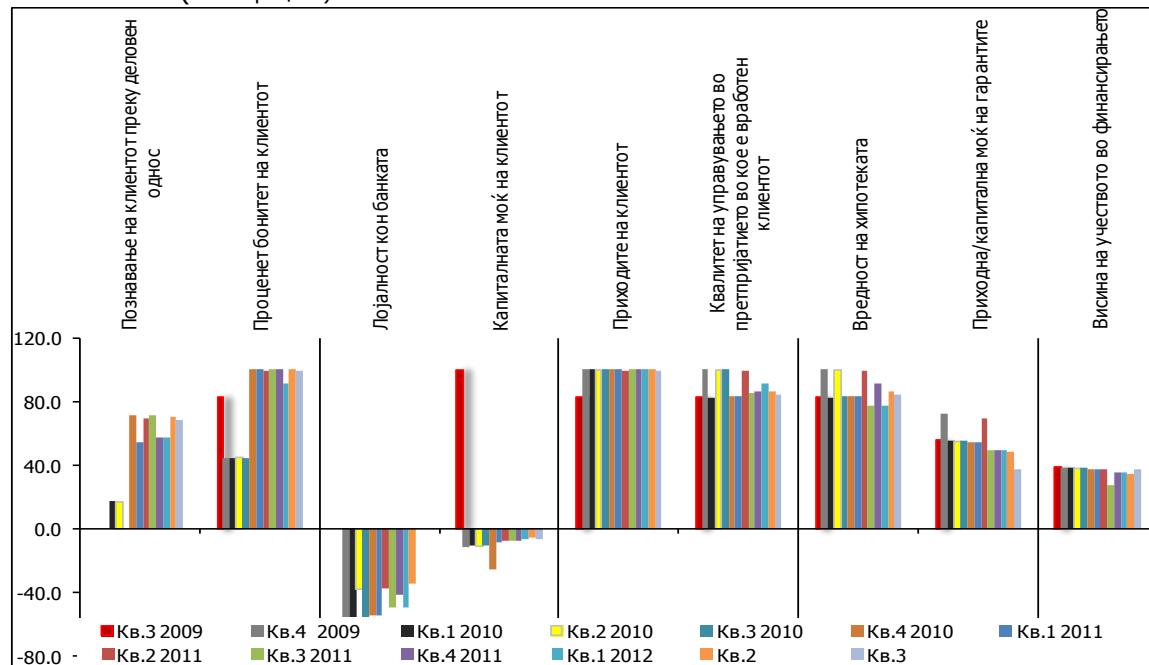
НП = НЕПРИМЕНЛИВО

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Познавање на клиентот преку деловен однос			31.6	68.3			57.5	70.8	68.3
Проценет бонитет на клиентот				84.7	15.2		91.6	100	100
Лојалност кон банката			100				-49.1	-34.7	0.0
Капиталната моќ на клиентот		53.1		46.8			-6.6	-5.5	-6.3
Приходите на клиентот				31.6	68.3		100	100	99.9
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот			15.2	85			91.6	86.2	84.7
Вредност на хипотеката			15.2	31.6	53.1		77.6	86.2	84.7
Приходна/ капитална моќ на гарантите		15.2	31.6		53.1		49.1	48.5	37.9
Висина на учеството во финансирањето		15.2	31.6		53.1		35.1	34.7	37.9
Останати фактори, Ве молиме наведете ги									

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „+“ (делумно важни) и „–“ (потполно неважни).

Графикон 4

Важност на одделните фактори при процена на кредитната способност на населението(нето-процент)

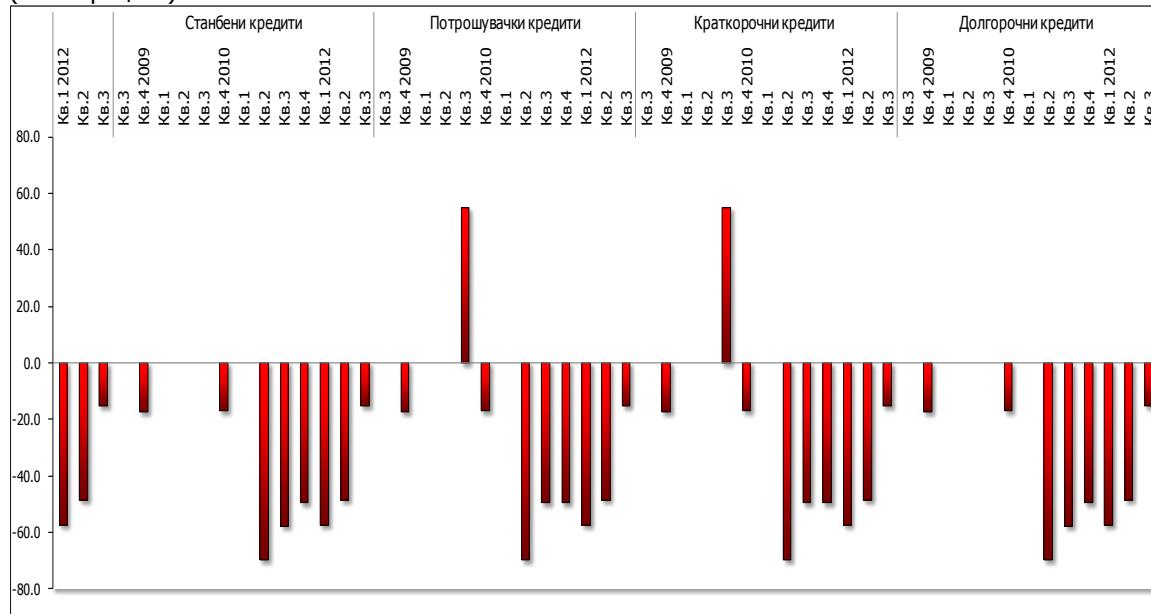

13. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на населението) во последните три месеци?

	Вкупно			Станбени кредити			Потрошувачки кредити			Краткорочни кредити			Долгорочни кредити			
	Kв.1 2012	Kв.2	Kв.3	Kв.1 2012	Kв.2	Kв.3	Kв.1 2012	Kв.2	Kв.3	Kв.1 2012	Kв.2	Kв.3	Kв.1 2012	Kв.2	Kв.3	
Значително влијаја																
Делумно влијаја		13.8			13.8			14			13.8			13.8		
Незначително влијаја	42.5	37.7	84.7	42.5	37.7	84.7	42.5	37.7	84.7	42.5	37.7	84.7	42.5	37.7	84.7	
Не влијаја	57.5	48.5	15.2	57.5	48.5	15.2	57.5	48.5	15.2	57.5	48.5	15.2	57.5	48.5	15.2	
Непримениливо																
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Нето-процент	-57.5	-48.5	-15.2	-57.5	-48.5	-15.2	-57.5	-48.5	-15.2	-57.5	-48.5	-15.2	-57.5	-48.5	-15.2	
Број на банки коишто одговориле	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3	

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаја“ и „не влијаја“.

Графикон 5
Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)

14. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

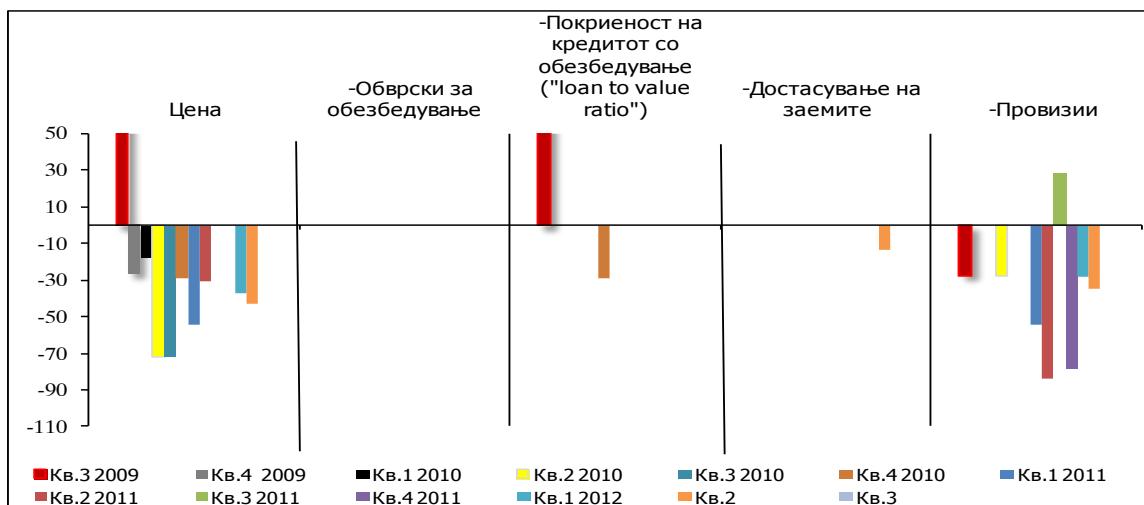
- = значително се заострени
- = делумно се заострени
- 0 = во основа останаа непроменети
- + = делумно се олеснети
- ++ = значително се олеснети
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1 2012	Кв.2
A) Цена			57,0	43,0			-36,9	-43,0
Б) Останати услови			48,5	13,8				-13,8
-Обврски за обезбедување			100				0,0	0,0
-Покриеност на кредитот со обезбедување ("loan to value" ratio)			100				0,0	0,0
-Достасување на заемите			86	13,8			0,0	-13,8
-Провизии		8,5	48,5	43,0			-28,5	-34,5
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги			48,50					

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 6

Промена на условите на банките, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението
(нето-процент)

15. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- 0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
- + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба			100				0.0	-13.8	0.0
Б) Притисок од конкуренција			68.3					-13.8	0.0
-Конкуренција од другите банки			68.3	31.6			-42.5	-43.0	-31.6
В) Согледувања за ризикот		15.2	68.3						
-Очекувања за вкупната економска активност		15.2	84.7				0.0	0.0	15.2
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		46.8	53.1				42.5	43.0	46.8
- Кредитна способност на потрошувачите		15.2	84.7				14.0	0.0	15.2
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								0.0	0.0

Нето- процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „+“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Како се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на населението во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

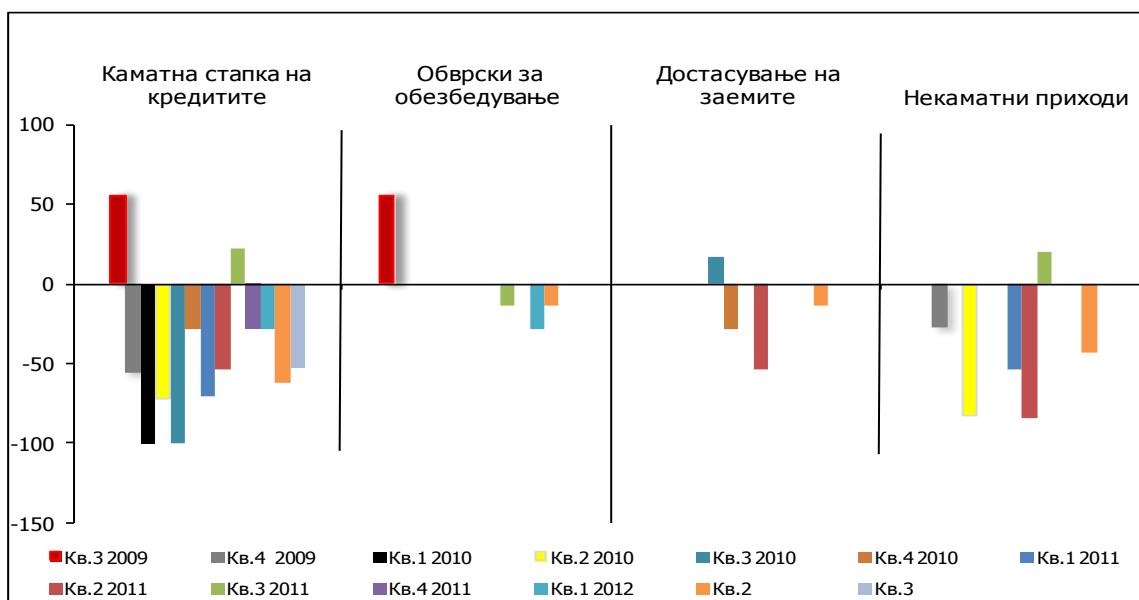
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
А) Каматна стапка на кредитите			46.8	53.1			-28.5	-62.3	-53.1
Б) Останати услови			68.3						
-Обврски за обезбедување			100				-28.5	-13.8	0.0
-Достасување на заемите			100				0.0	-13.8	0.0
-Некаматни приходи			100				0.0	-43.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги									

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително се заострени) и „+“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 7

Промена на условите на банките, од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението
(нето-процент)

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на населението во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно			Станбени кредити			Потрошувачки кредити			Останати кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително е намалена												
Делумно е намалена	38.3						49.1			49.1		
Во основа остана непроменета	47.7	39.0	74.1	86.0	57.0	100	36.9	8.5	31.6	36.9	57.0	100
Делумно е зголемена	14.0	61.0	25.8	14.0	43.0		14.0	91.5	68.3	14.0	43.0	
Значително е зголемена												
Непримениливо												
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-24.4	61.0	25.8	14.0	43.0	0.0	-35.1	91.5	68.3	-35.1	43.0	0.0
Број на банки коишто одговориле	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијаеја долунаведените фактори врз побарувачката на станбените кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

- = значително придонесува за намалување на побарувачката
- = делумно придонесува за намалување на побарувачката
- 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
- + = делумно придонесува за зголемување на побарувачката
- ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
A) Потреби за финансирање			68.3						
- Перспективи на пазарот за станбена изградба			100				8.4	13.8	0.0
-Доверба на потрошувачите			68.3	31.6			42.5	43.0	31.6
-Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето			99.9				-28.5	0.0	0.0
Б) Употреба на алтернативно финансирање			68.3						
-Заштеди на населението			100				0.0	0.0	0.0
-Кредити од останатите банки	15.2	84.7					-14.0	-13.8	-15.2
- Останати извори на финансирање			100				8.4	0.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги									

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „--“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „-“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаја наведените фактори врз побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0= придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
A) Потреби за финансирање			15.2	53.1			14.0	62.3	53.1
- Трошешење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.			100				-14.5	13.8	0.0
-Доверба на потрошувачите			53.1	46.8			-20.6	43.0	46.8
Б) Употреба на алтернативи за финансирање			68.3						
-Заштеди на населението			100				0.0	0.0	0.0
-Кредити од останати банки	15.2	84.7					-14.0	-13.8	-15.2
-Останати извори на финансирање			100				-14.0	0.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги									

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за зголемување на побарувачката) и „+“ (делумно придонесува за зголемување на побарувачката) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесуваат за намалување на побарувачката).

20. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во следните три месеци.

	Вкупно			Станбени кредити			Потрошувачки кредити			Останати кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се заострат												
Делумно ќе се заострат												
Во основа ќе останат непроменети	52.6	93.4	92.9	49	100	68	49	91.5	100	57.5	91.5	99.9
Делумно ќе се олеснат	47.4	3.6	7.0	50.9		31.6	50.9			42.5	8.5	
Значително ќе се олеснат		3.2						8.5				
Непримениливо												
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-47.4	-6.6	-7.0	-50.9	0.0	-31.6	-50.9	-8.5	0.0	-42.5	-8.5	0.0
Број на банки коишто одговориле	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

21. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на населението во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно			Станбени кредити			Потрошувачки кредити			Останати кредити		
	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3	Кв.1 2012	Кв.2	Кв.3
Значително ќе се намали												
Делумно ќе се намали	20.5	49.0			29.2			29.2		49.1	77.7	
Во основа ќе остане непроменета	21.3	24.5	79.9		62.3	100	49.1	13.8	46.8	8.4	13.8	100
Делумно ќе се зголеми	58.2	26.5	20.0	100	8.5		50.9	57.0	53.1	42.5	8.5	
Значително ќе се зголеми												
Непримениливо												
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	37.3	-22.5	20.0	100	-20.7	0.0	50.9	27.8	53.1	-6.6	-69.2	0.0
Број на банки коишто одговориле	4	4	3	4	4	3	4	4	3	4	4	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките* на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити.

Кредитирање на претпријатијата

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи		50.1	100	50.1			1) помалку од две; 2) две; 3) повеќе од две; 4) останато.
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти		50.1	100				1) никогаш; 2) понекогаш; 3) редовно; 4) останато.
Најчеста намена на одобрениите кредити	25.5	100	50.1	50.1			1) основни средства; 2) обртни средства; 3) ликвидност; 4) останато.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	75.6	74.5	50.1				1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог	50.1	100					1) да; 2) не; 3) само рамковните; 4) останато.
Минимален број на гаранти	24.4						
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата	50.1	50.1	50.1	74.5			1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочното кредитирање	75.6		74.5				1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите до 100.000 евра?	50.1	74.5	50.1	75.6			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите од 100.000 евра до 500.000 евра?	50.1	74.5	50.1	75.6			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите над 500.000 евра?	50.1	74.5	50.1	75.6			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит		50.1	100.0				1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотеките?		50.1	75.6	74.5			1) помалку од шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5) останато.

Кредитирање на населението

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?		100					1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	46.8	53.1					1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	15.2	46.8		53.1			1- помалку од два, 2-два, 3-повеќе од два, 4- останато
Достапност на кредитите без залог	100			15.2			1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4- останато
Минимален број на жиранти	15.2					53.1	
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата	15.2	47	53.1				1-помалку од една третина, 2-една третина, 3- повеќе од една третина, 4-останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението	15.2	84.7					1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочко кредитирање	15.2	84.7	15.2				1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?		53.1		46.8			1-управниот одбор, 2-кредитниот одбор, 3- управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	15.2	68.3	46.8				1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3-повеќе од две седмици, 4-останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?		100	15.2				1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4- повеќе од две години, 5-останато

* Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои банки не одговориле на прашањето.